

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Valagenda

Juni 2022

Review: 1. MJH Jungen
2. A Krispin
Invoer: ML Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Zenuwstelsel en zintuigen (Parkinson)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Overige

- *Korte beschrijving* → De Valagenda is een vragenlijst bestaande uit 10 items. Aan het eind van elke dag geeft de cliënt aan of hij/zij die dag (bijna) gevallen is. Indien (bijna) gevallen: voor de eerste twee (bijna) valincidenten in de week worden de vragen in de desbetreffende tabel beantwoord. Het doel van de Valagenda is om inzicht te krijgen in de valfrequentie, de omstandigheden waaronder de valincidenten plaatsvinden en de mogelijke oorzaken ervan. Er bestaat voor deze agenda geen algemene score die iets zegt over de kans op vallen en dergelijke. De Valagenda dient te worden ingevuld door de patiënt samen met de partner en/of verzorger.¹⁻⁴
- *Doelgroep* → patiënten met de ziekte van Parkinson¹
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke en Nederlandse versie* → Keus SHJ, et al. (2004)¹

2 *Doel van het meetinstrument*

- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → totaal 10 vragen, verdeeld over de volgende subcategorieën:
 - Valincidenten (7 items)
 - Bijna valincidenten (3 items)
- *Invulinstructie* → ja; de patiënt dient het aantal (bijna) valincidenten plaatsgevonden in de afgelopen week aan te geven en van 2 incidenten de vragen te beantwoorden
- *Meetniveau* → per item: wijze score (open vragen); er wordt niets gescoord of gemeten
- *Meetniveau* → per subtest en/of totaalscore: er wordt niets gescoord of gemeten. De antwoorden zijn een inventarisatie van de valomstandigheden. Aan de hand van deze bevindingen kan een preventieve behandeling gestart worden.

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Over de Valagenda zijn geen methodologische gegevens bekend. Een mogelijke verklaring voor het ontbreken van deze gegevens is dat er diverse Valagenda's beschikbaar zijn.

Daarnaast bevat de Valagenda geen vastgestelde antwoorden, daar het gaat om een inventarisatie van de valomstandigheden. De Valagenda geeft gedetailleerde informatie over een val. Deze informatie is van belang voor het opstellen van een specifieke fysiotherapeutische behandeling.¹⁻⁴

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → invulformulier, pen
- *Randvoorwaarden* → vragenlijst moet ingevuld worden door de patiënt met partner en/of verzorger¹
- *Benodigde tijd* →
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

8

Overige gegevens

- Er bestaat niet één algemeen gebruikte Valagenda. Wel zijn er algemene vragen m.b.t. activiteiten tijdens de val, medicatie, Parkinson symptomen, moeheid en blessures. Vaak wordt er in plaats van Valagenda gesproken over standaard scoreformulieren. De Valagenda is echter van grote waarde, aangezien deze agenda resulteert in een hogere kwaliteit van de verzamelde data.¹⁻⁴
- Agenda's kunnen worden gebruikt als geheugensteun, methodologische doeleinden of voor primaire data. Bij de Valagenda gaat het om geheugensteun en primaire data. Agenda's hebben vooral een meerwaarde wanneer het gaat om het beschrijven van kleinere symptomen. Verder moet het voorafgegaan worden door een face-to-face interview en moet het ingevulde formulier opgehaald worden door bijv. interviewers. De voordelen van een agenda zijn: hoog level van inzending (medewerking), reductie van geheugenfouten, validiteit, en de mogelijkheid tot analyse. De nadelen zijn: medewerking van de respondent, effecten van conditionering, data kwaliteit, kosten, complexiteit van datacollectie en data analyses.⁵⁻⁷
- Ganz et al. (2005) onderzochten dat de meest geschikte frequentie om informatie op te vragen over het vallen, een week of een maand bedraagt. Daarbij is niet duidelijk welke methode het meest geschikt is (bijvoorbeeld valagenda, telefoon, dagboek).⁸
- De Valagenda wordt in het Raamwerk 'Klinimetrie voor evidence based products' aanbevolen als meetinstrument bij de ziekte van Parkinson.⁹

9

Literatuurlijst

1. van Nimwegen M, et al. KNGF-richtlijn ziekte van Parkinson. Amersfoort: Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie. 2017. Beschikbaar via: <https://www.parkinsonnet.nl/app/uploads/2019/11/KNGF-richtlijn-Ziekte-van-Parkinson-Praktijkrichtlijn.pdf> [Geraadpleegd op 2022 juni 11]
2. Gray P, Hildebrand K. Fall risk factors in Parkinson's disease. *Journal of neuroscience nursing*. 2000 Aug;32(4):222-228.
3. Bloem BR, Grimbergen YA, Cramer M, Willemsen M, Zwiderman AH. Prospective assessment of falls in Parkinson's disease. *J Neurol*. 2001 Nov;248(11):950-958.
4. Willemsen MD, Grimbergen YAM, Slabbekoorn M, Bloem BR. Vallen bij de ziekte van Parkinson: vaker door houdingsinstabiliteit dan door omgevingsfactoren. *Nederlands tijdschrift voor geneeskunde*. 2000;144(48):2309-2313.
5. Verbrugge LM. Health diaries. *Medical care*. 1980 Jan;18(1):73-95.
6. Aaronson LS, Burman ME. Use of health records in research: reliability and validity issues. *Research in nursing & health*. 1994 Feb;17(1):67-73.
7. Burman ME. Health diaries in nursing research and practice. *Image: the journal of nursing scholarship*. 1995;27(2):147-152.
8. Ganz DA, Higashi T, Rubenstein LZ. Monitoring falls in cohort studies of community-dwelling older people: effect of the recall interval. *Journal of the American Geriatrics Society*. 2005 Dec;53(12):2190-2194.
9. Beekman E, et al. Toepassing van het 'Raamwerk klinimetrie voor evidence based products' om meetinstrumenten te ordenen in de KNGF-richtlijnen. Amersfoort/Heerlen: Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie/Zuyd Hogeschool; 2016. Beschikbaar via: <https://www.kngf.nl/binaries/content/assets/kennisplatform/onbeveiligd/richtlijnen/toepassing-raamwerk-update-november-2016.pdf> [Geraadpleegd op 2022 juni 11]